

Évközi 30. Vasárnap – 2011. október 23.

Édesapa és édesanya kísértálnak a kisfiukkal a bevásárlóközpontból. A szülők minden ujján szatyor vagy csomag lóg, a hónuk alatt nagy dobozok. Ahogy az autó felé tartanak, a kisfiú szüntelenül nyafog, lamentál. Végül az édesanya kifakad: „Mi bajod van még mindig? Megvettük neked a kisautót, a vonatot, a kék pulóvert, a Milka csokit, mindent amit csak akartál? Mi kellene még?” „Semmi, csak fogd meg a kezem, mami!” – kérleli a kisfiú. Az édesanya döbbenetesen megáll egy pillanatra, s ránéz a rengeteg csomagra: hát bizony, szabad keze az már nem maradt a gyermeke számára!

Jézus nem véletlenül hívja fel a figyelmünket Mária és Márta történetében arra, hogy hajlamosak vagyunk sok mindennel törődni, sok minden miatt nyugtalanzkodni, az egyetlen igazán lényegeset meg elhanyagolni. A törvénytudó a mai evangéliumban egy véget nem érő és meddő vitába akarja belerángatni Jézust, amit a korabeli farizeusok, írástudók folytattak: „Melyik a legfőbb parancs a Törvényben?” Talán valami olyan választ remél, amilyenekkel ők is felelni próbáltak erre a megoldhatatlannak tűnő kérdésre. Jézus esetleg majd kiemel egy konkrét, apró részletet a Tórából, mondjuk az áldozati szertartások bemutatása terén: mikor, hogyan, milyen állat milyen részeit kell elégetni az áldozati oltáron, vagy valami hasonlót. Vagyis egy apróságot abból a rengeteg megtenni, megtartani való előírásból, amelyet a Törvény könyvei felsorolnak. Jézus azonban nem ezt teszi. Nem egyetlen konkrét parancsra hegyezi ki a Törvény lényegét, hanem olyan választ ad, amely a nélkülözhetetlen alapot adja meg minden előírás alá, a lényegét ragadja meg egyszer s mindenkorra az Ószövetségi írásoknak is. „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szíveddel, teljes lelkeddel és egész értelmiddel! Szeresd felebarátodat, mint saját magadat!”

Ha ez a leglényegesebb dolog hiányzik az életünkből, akkor fáradtságos, izzadságos, sokszor értelmetlennek tűnő kötelességteljesítéssé silányul mind a vallásgyakorlatunk, mind az emberekkel való kapcsolatunk. Már ha lesz egyáltalán! Napjaink emberére inkább az a jellemző, hogy aminek nem látja értelmét, amihez nem érez személyes kötődést, azt inkább abbahagyja, semmint küszködjön érte. Bizony, ezért van az, hogy egyre inkább elmarad a templomba járás, csökken a szentségekhez járulók száma, de az emberi kapcsolatok terén is egyre szegényebbek vagyunk. Egyre kevesebben tartják fontosnak a „kereteket”, ha a lényeg hiányzik belőlük! Sajnos ugyanakkor azért sem sokat tesznek, hogy a szeretet megszülessen vagy élő maradjon bennük – akár Isten, akár az embertársak iránt. Pedig csak úgy magától, minden erőfeszítés nélkül ez nem fog megtörténni!

A szeretet megéléséhez mindenekelőtt a megismerés, méghozzá a nem pusztán felszínes megismerés szükséges. Isten megismertetése terén óriási felelőssége van a már hitre jutott embereknek, az ő evangelizáló tevékenységüknek. Beszélni Istenről, tanúságot tenni az Ő irántunk való szeretetéről, életünkkel megmutatni, hogy mit tud cselekedni velünk és bennünk az Isten! Ez rendkívüli fontossággal bír korunk társadalmában. Ha pedig valaki már eljutott az istenismeret egy bizonyos fokára, akkor ápolnia, mélyítenie kell ezt a kapcsolatot, hiszen rendszeres találkozás nélkül ugyanúgy elhidegedhet, mint az emberi kapcsolatok! Milyen ragyogó hatással lehetne az istenkapcsolatunkra a mindennapos elcsendesülő ima, amikor átgondoljuk az Istentől kapott ajándékokat, amikor tudatosítjuk az Ő jelenlétét az életünkben, észrevesszük áldó kezének nyomait! Ha így éber marad a szeretetünk iránta, akkor sokkal könnyebb a vallási előírások betartása, akkor megtapasztaljuk, hogy amit Isten parancsai tőlünk kérnek, az mind valóban a mi javunkat, boldogságunkat szolgálja. Sőt, ha Istenhez való ragaszkodásunk a szívünkből fakad, akkor még olyasmit is komolyan veszünk és igyekszünk megtartani Isten vagy az Ő egyháza rendelkezéseiből, amit nem igazán értünk, vagy amivel – legalábbis most még – nem tudunk egyetérteni. Vagy amit nem könnyű megtennünk, ami valóban áldozat! Hiszen ezeknek a „nehéz vagy nem érthető” dolgoknak a száma és jelentősége elsilányul a lényeg mellett: Isten boldogító közelségének tapasztalata mellett. Aki

számára a vallás nem más, mint nehezen érthető és megtartható, izzasztó és fáradtságos kötelességek halmaza, az egyáltalán nem ismerte fel és tapasztalta meg a lényegét: Isten ingyenes, előzetes és feltétel nélküli szeretetét, s azt az igazabb, boldogítóbb emberi életet, amelyet az Ő tanításait követve megtapasztalhatunk. Egyik tanárom mondta nekünk még kispap koromban, és nagyon megragadt bennem: „Nem azért szeretnek minket, mert jók vagyunk, hanem azért vagyunk jók, mert szeretnek minket.”

Ugyanakkor azt sem szabad elfelejteni, hogy a másik szélsőség is hibás: vagyis amikor valaki hívőnek, Isten- és emberszeretőnek tartja vagy állítja be magát, de a tettek hiányoznak a szavak mögül. Vagy legalábbis azok a tettek, amelyeket az állítólag szeretett személy kér tőlünk. Mennyi kapcsolat szétesése mögött húzódik meg ez az önző önámítás! Szeretlek, de addig, amíg olyan vagy, amilyennek én elgondollak, amíg azt adhatom neked, amit én akarok vagy szívesen adok, amíg nem kérsz tőlem valamit, ami nekem már nehéz, komoly áldozatot jelent! A szeretet igenis magában foglalja az olyan tetteket, áldozatokat, amelyeket nem mi találtunk ki, amelyekre nem is gondoltunk. A szeretet magába foglalja a kötelességteljesítést is, hiszen csak ott beszélhetünk valóban szeretetről, ahol hűség, vagyis hosszabb távú kitartás van. A hosszabb távú kapcsolatokban pedig mindig megszokottá válnak bizonyos tettek, gesztusok, gyakorlatok, nem jelentenek mindig egyforma élményt. De ez nem jelenti azt, hogy nem fontosak és nincs szükség rájuk! Éppen az mutatja meg a szeretet őszinteségét és mélységét, ha valaki adott esetben lelkesítő érzelmek hiányában, fáradtan, esetleg szomorúan vagy testi-lelki bajoktól szenvedve is megteszi valakiért azt, amit felvállalt, amire igent mondott, aminek értékes és szükséges voltát már sokszor átélte. Ha ilyen nehéz stádiumokban is kitartunk, meg fogjuk tapasztalni, hogy mind istenkapcsolatunk, mind az emberekkel való kapcsolatunk friss és élő marad, új és új ajándékokkal képes elhalmozni minket, s ha nem is minden egyes alkalommal, de azért képes áttüzesíteni a szívünket.